

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320202475
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2320202475.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Matúša Staríčka, v spore žalobkyne: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. D. XX, zastúpená splnomocnencom Sidor a partneri, s.r.o., Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený splnomocnencom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie finančného zadostučinenia vo výške 500 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 1. júna 2021, č.k. 15Csp/24/2020-120, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 500 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a zároveň priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania (výrok II.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala na žalovanom zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500 Eur a náhrady trov konania, keď uviedla, že so žalovaným uzatvorila zmluvy o revolvingovom úvere dňa 14.3.2014 a dňa 4.9.2013, na základe ktorých jej žalovaný poskytol spotrebiteľské úvery. Zmluvy sa stali predmetom súdneho prieskumu v konaniach pred Okresným súdom Galanta, sp.zn. 8Csp/104/2017 a sp.zn. 26Csp/104/2017. V týchto konaniach bolo súdom zistené, že v zmluvách absentujú obligatórne náležitosti, v dôsledku toho súd určil zmluvy, resp. úvery z nich vyplývajúce, ako bezúročné a bez poplatkov, so súčasným uložením žalovanému vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie. Nemôže teda byť sporné, že žalovaný porušil práva žalobkyne, porušenie práva bolo právoplatne potvrdené aj odvolacím súdom. Dôvodnosť žaloby je teda daná tým, že žalobkyňa splnila jediný kvalifikačný znak pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia a to, že úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti, v zmysle hypotézy právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Zmyslom tohto zadostučinenia je satisfakčná funkcia, okrem toho má aj preventívnu funkciu, je tu aj sankčná funkcia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, aby boli dostatočne odradení od nekalého konania, ktorého sa dopustili voči úspešnému spotrebiteľovi. Výška nemajetkovej ujmy môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Žalobkyni reálne, ak by zostala pasívna v bránení svojich majetkových práv, hrozila a i vznikla ujma v celkovej výške 2.539,72 Eur (1.430,92 Eur z jedného úveru a 1.108,80 Eur z druhého úveru). Primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 500 Eur. Žalobkyňa musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor proti žalovanému, pustila sa do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi, spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda

k strate finančných prostriedkov žalobkyne, ktorá mala snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktovala žalovaného v snahe vec vyriešiť mimosúdne, avšak žalovaný zostal pasívny. Súd v danej veci rozhodol platobným rozkazom, č.k. 15Csp/24/2020-49 zo dňa 8.7.2020, voči ktorému žalovaný podal odpor, v ktorom poukázal na znenie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a uviedol, že s ohľadom na neurčitú hypotézu tohto ustanovenia v záujme eliminácie jeho možného zneužitia, je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Účelom uvedeného ustanovenia bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké spotrebiteľské práva, primerané zadosťučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia. Jeho vznik nie je automatický, treba ho chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Žalovaný tak napádal nielen dôvodnosť uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie čo do základu, ale aj čo do jeho výšky, keď podaná žaloba neobsahuje žiadny dôvod alebo spôsob, ktorý by túto sumu odôvodnil. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil, že žalobkyňa uzatvorila so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500043226 zo dňa 14.3.2014, na základe ktorej jej bol reálne poskytnutý klasický spotrebiteľský úver vo výške 1.021,40 Eur. Žalobkyňa sa zaviazala tento splácať pravidelnými mesačnými splátkami v počte 36 vo výške 68,12 Eur. Spolu sa teda zaviazala uhradiť sumu 2.452,32 Eur. Nakoľko žalobkyňa mala za to, že uzatvorená zmluva je v rozpore s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov, žalovaný nepristúpil k mimosúdnej vyriešenej, obrátila sa s ochranou svojich práv na súd prvej inštancie. V konaní vedenom na súde pod sp.zn. 8Csp/104/2017 sa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 1.430,92 Eur. V tomto konaní bolo žalobe vyhovené, súd dospel k záveru, že medzi sporovými stranami nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko dohoda o výške úrokov nebola v súlade s § 39 OZ, čím sa zmluva priesčila dobrým mravom. Žalobkyňa oproti sume reálne poskytnutých financií preplatila sumu 1.430,92 Eur. Úspech žalobkyne bol potvrdený aj v odvolacom konaní vedenom pod sp.zn. 24Co/58/2018. Žalobkyňa tiež uzatvorila so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500030970 zo dňa 4.9.2013, na základe ktorej jej bol reálne poskytnutý klasický spotrebiteľský úver 791,80 Eur, ktorý sa zaviazala uhradiť v mesačných splátkach v počte 36 vo výške 52,80 Eur, spolu sa teda zaviazala uhradiť sumu 1.900,80 Eur. Žalobkyňa v konaní vedenom na súde pod sp.zn. 26Csp/104/2017 sa domáhala, aby súd určil žalovanému povinnosť zaplatiť jej 1.108,80 Eur. Súd dospel k záveru, že úverová zmluva zo dňa 4.9.2013 neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a to konkrétne pod písmenom f). Na základe uvedeného úver považoval súd za bezúročný a bez poplatkov a žalobkyňa tak bola v konaní sp.zn. 26Csp/104/2017 úspešná, pričom jej úspech bol potvrdený aj v odvolacom konaní vedenom pod sp.zn. 25Co/225/2019. Odvolací súd rozhodnutie potvrdil ako vecne správne. Súd prvej inštancie tak mal za to, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný bol povinný zaplatiť žalobkyňi sumu 1.430,92 Eur a sumu 1.108,80 Eur titulom bezdôvodného obohatenia, na základe právoplatných rozhodnutí súdu. Vec súd prvej inštancie právne posúdil podľa § 3 ods. 3, ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Z obsahu spisu zistil, že žalobkyňa si v sporovom konaní na základe rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 8Csp/104/2017-73, zo dňa 26.9.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 24Co/58/2018-112, zo dňa 14.11.2018 a v sporovom konaní na základe rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 26Csp/104/2017-73, zo dňa 1.3.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 25Co/225/2019-147, zo dňa 28.4.2020 voči žalovanému úspešne uplatnila nároky na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia na základe neplatne uzavretej zmluvy a na základe toho, že úvery boli vyhlásené za bezúročné a bez poplatkov, z čoho je jednoznačné, že si voči žalovanému úspešne uplatnila porušenie povinnosti žalovaným stanovenej zákonom o spotrebiteľských úveroch. Základný predpoklad na splnenie hmotnoprávných podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňi v danom prípade splnený bol (úspech pri ochrane práva spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností zo strany dodávateľa). K primeranosti výšky priznaného finančného zadosťučinenia súd poukazuje na to, že za majetkovú ujmu pre spotrebiteľa je možné považovať obmedzenie spotrebiteľovho komfortu vo všetkých oblastiach jeho života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré žalobkyňi neoprávnenými platbami v prospech dodávateľa jednoznačne vzniklo. Pre priznanie zadosťučinenia nie sú stanovené žiadne špeciálne podmienky, nemôže tu však ísť o svojvôľu, primerané zadosťučinenie môže pozostávať z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, ktorý spotrebiteľ musel trpieť, keďže nie vždy vrátením neoprávnených zaplatených finančných prostriedkov sa všetko zhojilo. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného malo pre žalobkyňu nepriaznivé ekonomické dôsledky. Súd mal za to, že žalovaný ako podnikateľ v oblasti spotrebiteľských úverov postupoval v rozpore so svojou odbornou starostlivosťou.

Žalobkyňa bola zavedená do omylu, následne bola nútená plniť na účet žalovaného prostriedky, na ktoré nemal žalovaný nárok a napokon bola nútená podstúpiť súdne konania za účelom ochrany svojich práv. Žalobkyňa sa domohla voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 2.539,72 Eur, pričom jej boli celkom poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1.021,40 Eur a 791,80 Eur. Odplata za poskytnutie úveru po zohľadnení nezákonného strhnutia poplatku však predstavovala až sumu 2.452,32 Eur a 1.900,80 Eur. Teda v tejto výške boli zároveň ohrozené majetkové práva žalobkyne, pretože bez zásahu súdu by žalovaný zasiahol do majetkových práv žalobkyne v rozsahu rovnajúcom sa odplátam za úver. Žalobkyňa celkom isto už tým, že musela pristúpiť k súdnemu vymáhaniu pohľadávky, utrpela určité psychické napätie a stres, ktorú skutočnosť nie je potrebné iným spôsobom dokazovať. Po zhodnotení všetkých okolností dospel súd k záveru, že požadované finančné zadosťučinenie je primeraným. Priznaná suma 500 Eur plne zohľadňuje ujmu na strane žalobkyne a predstavuje dostatočnú sankciu pre žalovaného, ktorá by ho mala pri ďalšom poskytovaní úverov odradiť od porušovania príslušných noriem na ochranu spotrebiteľa. Súd preto podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 CSP a žalobkyňu priznal plnú náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu.

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie žalovaný a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. h) CSP. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je nezákonné, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, ktorým neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce priznanie nároku vo výške 500 Eur. Súd prvej inštancie neuviedol žiadne konkrétne dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o primeranosti sumy 500 Eur. Odôvodnenie rozsudku súdu je všeobecné, v podstate predstavuje formu šablónovitého odôvodnenia, kedy v ňom postačuje vymieňať len číselné sumy. Jedným z príkladov uvedeného je záver súdu o tom, že žalobkyňa celkom isto už tým, že musela pristúpiť k súdnemu vymáhaniu svojej pohľadávky, utrpela určité psychické napätie a stres, ktorú skutočnosť nie je potrebné iným spôsobom dokazovať. Nie je zrejmé, z čoho vychádza tento subjektívny záver, že niečo nie je potrebné dokazovať, pretože CSP určuje, že dokazovať nie je treba len skutočnosti všeobecne známe. Poukázal tu na rozhodnutie NS SR sp.zn. 6 Cdo 127/2017 a sp.zn. 5 Obdo 14/2020 (R 52/2020). Závery uvedené súdom v odôvodnení rozsudku nie sú výsledkom dokazovania, neboli v konaní preukázané. Žalovaný namieta aj závery súdu podľa ktorých finančné zadosťučinenie plní sankčnú funkciu. Takýto záver nemá oporu v žiadnom zákone a preto nemôže byť ani dôvodom pre určenie sumy zadosťučinenia. Ide o súkromnoprávny inštitút občianskoprávneho charakteru, ktorý nemôže plniť funkciu sankcie. Poukázal tu na uznesenie KS Prešov, sp.zn. 9Co/50/2018, v ktorom sa uvádza, že podstatou primeraného finančného zadosťučinenia nie je sankčná povaha, civilné právo má za cieľ len kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť. Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie i odvolacieho v celom rozsahu.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Predmetom konania je požiadavka žalobkyne ako spotrebiteľky na zaplatenie sumy 500 Eur titulom finančného zadosťučinenia od žalovaného ako veriteľa za porušenie práv a povinností ustanovených zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný v odvolaní spochybňuje vznik nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj súdom prvej inštancie priznanú výšku tohto nároku.

Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zákona č. 250/2007 Z. z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pričom má za to, že súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a dospel k správnym skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku a pretože odvolací súd zdieľa v celom rozsahu i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne písomné vyhotovenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, keď navyše odvolateľ neuviedol v odvolaní žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku.

K odvolaniu odvolací súd uvádza iba nasledovné: Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona č. 250/2007 Z. z. vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola prívodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“, sp. zn. 6Cdo/127/2017).

Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv, keďže súdnymi rozhodnutiami (ktoré nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť) žalobkyni ako spotrebiteľke bol priznaný konkrétny nárok z bezdôvodného obohatenia voči žalovanému ako poskytovateľovi úveru v celkovej výške 2.539,72 Eur s príslušenstvom, konštatujúc porušenie práva spotrebiteľa, pričom reálne poskytnuté úvery žalobkyni boli vo výške 1.813,20 Eur (po odpočítaní poplatkov za poskytnutie úverov). Jediný predpoklad, ktorý zákon pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia vyžaduje, bol preto splnený. Bola preukázaná aj príčinná súvislosť medzi porušením povinností veriteľom a úspešným uplatnením práva spotrebiteľa na súde. Splnenie žiadnych ďalších podmienok nebolo potrebné.

Odvolacia argumentácia žalovaného predstavovala odklon od záverov vyslovených v rozhodnutí NS SR, sp.zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom bol vyslovený záver, že jediným zákonným predpokladom, ktorý zákon vyžaduje pre priznanie finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. je, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva, pričom účelom tohto finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva ako spotrebiteľa, ktorý je slabšou stranou v spotrebiteľskej zmluve, a nie zaťažiť spotrebiteľa dôkazným bremenom v súvislosti s preukazovaním nároku na primerané finančné zadostučinenie vo vzťahu k akýmkoľvek ďalším predpokladom. Ak žalobca ako spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie svojich práv, splnil tak predpoklad, ktorý zákon v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie (odsek 18, 19 NS SR, sp.zn. 6Cdo/127/2017).

V súlade s vyššie uvedeným právnym názorom v rozhodnutí NS SR, sp.zn. 6Cdo/127/2017 odôvodnil napadnuté rozhodnutie aj súd prvej inštancie v prejednávanej veci, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobkyne ako spotrebiteľky vznikol právoplatnosťou rozhodnutí, ktorými bolo porušenie judikované. Predpoklad úspešného uplatnenia práva spotrebiteľa mohol byť teda splnený až nadobudnutím právoplatnosti súdnych rozhodnutí - rozsudkov Okresného súdu Galanta v spojení s rozsudkami Krajského súdu v Trnave, keďže do tohto časového momentu nebolo možné konštatovať úspešné uplatnenie práva (odvolací súd mohol rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť, ale aj zmeniť podľa § 388 CSP a § 389 CSP).

Poukaz žalovaného v odvolaní na nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené rozhodnutie súdu prvej inštancie nebol opodstatnený. Žalobkyňa v dôsledku porušenia povinností žalovaným ako poskytovateľom úveru, po úspešnom uplatnení svojich práv, vo vzťahu k porušeným právam spotrebiteľa v jednotlivých spotrebiteľských zmluvách, prejavila vôľu dovŕšiť ochranu spotrebiteľa. Bezúročnosť úveru nastupujúca ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľskom úvere, má v prípade spotrebiteľovho plnenia nad rámec požičanej istiny ten následok, že na strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie. Jeho základ je daný porušením zákona už v priebehu kontraktnej fázy.

Každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivito i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa. Práve jednoznačnosť a úplnosť zmluvných podmienok má zásadne vyvážiť silnejšie postavenie dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy. Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C 244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro).

Ak vo viacerých prípadoch došlo u žalobkyne ako spotrebiteľky k narušeniu dôvery v poctivé konanie poskytovateľa úveru v súlade so zákonom, v dôsledku čoho bola nútená opakovane sa domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom žalôb, intenzita zásahu do jej práv je znásobená. V rozhodnutí NS SR, sp.zn. 6Cdo/127/2017 bolo už konštatované, že preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy je spravidla nereálne a finančné zadosťučinenie má plniť nielen satisfakčnú, ale aj sankčnú funkciu.

Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia a bolo preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

Odôvodnenie výšky priznaného finančného zadosťučinenia v napadnutom rozhodnutí vychádzalo z výsledkov vykonaného dokazovania, predovšetkým z právoplatných rozsudkov Okresného súdu Galanta v spojení s rozsudkami Krajského súdu v Trnave. Vychádzajúc z intenzity zásahu do práv žalobkyne ako spotrebiteľa vo vzťahu k porušeniu obsahovej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výške nedôvodne požadovanej sumy 2.539,72 Eur, prevyšujúcej výšku poskytnutých finančných prostriedkov, nutnosti iniciovania súdnych konaní, dĺžke ich trvania, vplyvu na ekonomickú situáciu žalobkyne, žalobkyni priznané finančné zadosťučinenie spĺňalo požiadavku primeranosti. Výška priznaného finančného zadosťučinenia je adekvátna ekonomickej realite v spoločnosti a tiež požiadavke spravodlivého dovŕšenia ochrany porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľky.

Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného, ako i odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. V posudzovanej veci odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keďže zrozumiteľne poskytuje odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odvolací súd nezistil existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalovanej, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam. Žalovaný preto nedôvodne namietal v odvolaní nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, z ktorých vyvodil právne závery, ktoré primerane vysvetlil. (porov. rozhodnutie ÚS SR sp.zn. I. ÚS 50/04).

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil, keď za vecne správne považoval i rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na ich náhradu v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).